

ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อการเรียนของนักศึกษาเภสัชศาสตร์

ปิยะนุช เอื้อปัญจะสินธุ์¹, ลาวัลย์ ศรีทราพุท², ณัฐจิรา คำผล³

¹คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

²ภาควิชาสารสนเทศศาสตร์ทางสุขภาพ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

³ภาควิชาเภสัชกรรมชุมชน คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาระดับความผูกพันต่อการเรียน และปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อการเรียนของนักศึกษาเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร **วิธีการ:** การศึกษาเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวางนี้ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบออนไลน์ในนักศึกษาเภสัชศาสตร์ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร ชั้นปีที่ 1-6 จำนวน 1,020 คน แบบสอบถามวัดปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป สุขภาพจิต การสนับสนุนจากครอบครัว เพื่อนและอาจารย์ที่ปรึกษา สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน เป็นต้น ส่วนการวัดความผูกพันต่อการเรียนใช้แบบสอบถาม University Student Engagement Inventory (USEI) การศึกษานี้ใช้การวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์เชิงสหสัมพันธ์เพื่อลดจำนวนตัวแปรอิสระและลดการเกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณเพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อการเรียน **ผลการศึกษา:** มีผู้ตอบแบบสอบถามกลับจำนวน 312 คน (ร้อยละ 30.59) โดยมีคะแนนเฉลี่ยความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียนเท่ากับ 57.11 ± 5.66 จากคะแนนเต็ม 75 คะแนน ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 6 ปัจจัย คือ การได้รับทุนการศึกษา ($P=0.014$) หลักสูตร อาจารย์ และชื่อเสียงของคณะ ($P<0.001$) สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน ($P<0.001$) การสนับสนุนจากครอบครัว ($P<0.001$) การสนับสนุนจากอาจารย์ที่ปรึกษา ($P<0.001$) และการสนับสนุนจากเพื่อน ($P=0.001$) ปัจจัยเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนของความผูกพันต่อการเรียนได้ร้อยละ 32.3 สรุป: ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียนมีทั้งในส่วนปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคณะวิชา สถาบันการศึกษาสามารถนำข้อมูลปัจจัยต่าง ๆ ไปใช้ในการวางแผนเพื่อสร้างความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียนต่อไป

คำสำคัญ: ความผูกพันของผู้เรียน นักศึกษาเภสัชศาสตร์ เภสัชศาสตร์ศึกษา

รับต้นฉบับ: 26 พ.ค. 2565, ได้รับบทความฉบับปรับปรุง: 24 มิ.ย. 2565, รับลงตีพิมพ์: 27 มิ.ย. 2565

ผู้ประสานงานบทความ: ณัฐจิรา คำผล ภาควิชาเภสัชกรรมชุมชน คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000

E-mail: Kapol_n@su.ac.th

Factors Affecting Pharmacy Student Engagement

Piyanut Ueapanjasin¹, Lawan Srattaphut², Nattiya Kapol³

¹Faculty of Pharmacy, Silpakorn University

²Department of Health-related Informatics, Faculty of Pharmacy, Silpakorn University

³Department of Community Pharmacy, Faculty of Pharmacy, Silpakorn University

Abstract

Objective: To determine the level of student engagement and to investigate factors affecting student engagement among pharmacy students at Silpakorn University. **Methods:** This cross-sectional analytical study used an online questionnaire to collect data from 1,020 undergraduate pharmacy students in the first to the sixth year of study. The questionnaire collected information on various factors including personal information, mental health status, support from family, peer, and academic advisor, faculty facilities, etc. Student engagement was measured using the University Student Engagement Inventory (USEI) questionnaire. Exploratory factor analysis was conducted to reduce the number of independent variables and reduce the problem from the relationship among independent variables. Multiple regression was used to determine the factors affecting student engagement. **Results:** There was a total of 312 respondents (30.59 percent). Overall average score of student engagement was 57.11 ± 5.66 out of the full score of 75. Six factors significantly affecting student engagement were scholarship ($P=0.014$), curriculum, teacher and faculty reputation ($P<0.001$), learning facilities ($P<0.001$), family supports ($P<0.001$), academic advisor supports ($P<0.001$) and peers supports ($P=0.001$). These factors explained 32.3 percent of the variance of student engagement. **Conclusion:** Factors affecting student engagement included personal factors, social factors and school factors. Educational institutions can use the findings on these factors to plan for increasing student engagement.

Keywords: student engagement, pharmacy student, pharmacy education

บทนำ

ความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียน หมายถึง สภาวะของอารมณ์ สังคม และสติปัญญาที่จะเรียนรู้ด้วยความอยากรู้อยากเห็น มีส่วนร่วมในการเรียน และขับเคลื่อนไปสู่การเรียนรู้ที่ดีขึ้น (1) ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้ ตลอดจนช่วยลดปัญหาที่ผู้เรียนไม่เข้าชั้นเรียน ลาออกกลางคัน หรือไม่ทำงานส่งได้ (2, 3) ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียนกับผลลัพธ์ทางการเรียนได้ถูกศึกษาในหลายประเทศ การศึกษาในโรมาเนีย(3) พบว่า ความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียนมีความสัมพันธ์เชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการลาออกกลางคัน นั่นคือหากนักศึกษาที่มีความผูกพันต่อการเรียนสูงก็จะมีอัตราการออกกลางคันต่ำ ในสหรัฐอเมริกา (4) พบว่า ความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความสำเร็จทางการศึกษา การศึกษาในไต้หวัน(5) พบว่า หากผู้เรียนมีความผูกพันต่อการเรียนด้วยการสนใจศึกษา วิดีโอก่อนเข้าชั้นเรียน จะทำให้ผู้เรียนมีคะแนนจากงานที่มอบหมาย และคะแนนการทดสอบสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียนจะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมด้านบวกต่อการเรียน และยังส่งผลทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จทางการเรียนอีกด้วย

การสร้าง ความผูกพันของผู้เรียนนั้นมีหลายปัจจัยเกี่ยวข้อง ทั้งปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกของผู้เรียน ได้แก่ การที่ผู้เรียนมีสุขภาพดี (6, 7) กระบวนการคิดของผู้เรียน (mind set) (6, 8) ความพยายามในการเรียนรู้ (2, 6) ความเครียด ความวิตกกังวล หรือการมีสุขภาวะทางจิตที่ผิดปกติ (9-11) การสนับสนุนจากบุคคลต่าง ๆ เช่น ครอบครัว เพื่อน อาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ผู้สอน นอกจากนี้บริบทของสถาบันการศึกษาหรือหลักสูตรที่เรียนก็เป็นอีกปัจจัยที่ทำให้เกิดความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียน เช่น การสร้างบรรยากาศของสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน (12)

จากสถิติของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร (13) พบว่า ในปีการศึกษา 2561-2564 มีนักศึกษาที่ออกกลางคันประมาณร้อยละ 10-15 ต่อปี และมีนักศึกษาที่ไม่จบการศึกษาตามกำหนดประมาณร้อยละ 3-5 ต่อปี ซึ่งปัจจุบันปัญหานักศึกษาออกกลางคันพบได้ในหลายสถาบันการศึกษา (14-16) การศึกษาในสถานศึกษาของจังหวัดสระแก้ว พบว่า ปัจจัยด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

สอน เป็นสาเหตุของการออกกลางคันมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านสถานศึกษา และด้านสภาพแวดล้อม (17) หากต้องการลดการออกกลางคันของนักศึกษา การสร้างความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า การสร้างให้นักศึกษามีความผูกพันต่อการเรียนส่งผลให้นักศึกษามีความตั้งใจในการเรียน ทำให้ได้ผลการเรียนที่ดี สามารถเรียนได้จบตามกำหนดเวลา และมีอัตราออกกลางคันที่ลดลงได้ (2-4) แต่อย่างไรก็ตาม การที่จะสร้างให้นักศึกษามีความผูกพันนั้น จำเป็นที่คณะวิชาต้องทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียน เพื่อจะได้วางแผนพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ในการส่งเสริมความผูกพันต่อการเรียนของนักศึกษาต่อไป

ดังนั้นการศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความผูกพันต่อการเรียนของนักศึกษา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อการเรียนของนักศึกษา เพื่อให้ได้ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การเกิดความผูกพันต่อการเรียนของนักศึกษาได้ คณะวิชาสามารถนำผลการศึกษานี้ไปใช้ในการวางแผนเพื่อสร้างความผูกพันต่อการเรียนของนักศึกษาเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าและการพัฒนาตนเองของนักศึกษา หากนักศึกษามีความผูกพันต่อการเรียน น่าจะทำให้ลดปัญหาการลาออกกลางคัน และสามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรได้

วิธีการวิจัย

การศึกษาเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวางครั้งนี้ได้รับการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เลขที่ 63.0519-040-2128

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรในการศึกษา คือ นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ชั้นปีที่ 1-6 จำนวนทั้งสิ้น 1,020 คน (13) เมื่อคำนวณขนาดตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane (18) โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าที่ 0.05 ได้จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาไม่น้อยกว่า 288 คน

กรอบแนวคิดการวิจัยและสมมุติฐาน

ตัวแปรอิสระที่การศึกษานี้วางสมมุติฐานว่ามีผลต่อความผูกพันต่อการเรียนมี 3 กลุ่มปัจจัย คือ ปัจจัย

ส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา โครงการที่เข้าศึกษา การได้รับทุนการศึกษา สุขภาพจิต และรายได้ ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากอาจารย์ที่ปรึกษา และการสนับสนุนจากเพื่อน ปัจจัยสุดท้ายคือ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะวิชา ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน ความเหมาะสมของหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร และความมีชื่อเสียงของคณะ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ แบบสอบถามจำนวน 4 ตอน โดยตอนที่ 1-2 เป็นส่วนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปี โครงการที่เข้าศึกษา การได้รับทุนการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลของปัจจัยต่าง ๆ จำนวน 26 ข้อ คือ การสนับสนุนจากครอบครัว อาจารย์ที่ปรึกษา และเพื่อน รวมทั้งปัจจัยเกี่ยวกับคณะวิชา ได้แก่ ความเหมาะสมของหลักสูตร กิจกรรมนอกหลักสูตร สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน ความมีชื่อเสียงของคณะวิชา ลักษณะของคำถามเป็นแบบ Likert scale โดยมีระดับการให้คะแนนตั้งแต่ 1 คะแนน (ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง) ถึง 5 คะแนน (เห็นด้วยอย่างยิ่ง) แบบสอบถามส่วนนี้ผ่านการทดสอบความตรงของเนื้อหาโดยใช้วิธี Item-objective congruence Index (IOC) ด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาหรือเป็นอาจารย์ที่สอนในคณะเภสัชศาสตร์จากสถาบันต่าง ๆ และกำหนดให้ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญต้องมีค่า IOC แต่ละข้อสูงกว่า 0.5 คะแนน ส่วนการทดสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม ทำในนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 35 คน ได้ค่า Cronbach Alpha เท่ากับ 0.90

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสุขภาพจิตที่พัฒนาโดยกรมสุขภาพจิต คือ Thai GHQ – 12 (19) จำนวน 12 ข้อ ซึ่งมีค่า Cronbach Alpha เท่ากับ 0.84-0.94 คำถามเป็นแบบมีตัวเลือก คะแนนรวมตั้งแต่ 0-12 คะแนน หากมีคะแนนรวมตั้งแต่ 3 คะแนนขึ้นไปแสดงว่ามีความผิดปกติของสภาวะทางจิต

ตอนที่ 4 เป็นการวัดความผูกพันของผู้เรียน ผู้วิจัยได้ขออนุญาตใช้แบบสอบถาม University Student Engagement Inventory (USEI) จำนวน 15 ข้อ ที่พัฒนาขึ้นโดย Maroco และคณะ (20) มีลักษณะคำถามเป็นแบบ Likert scale ตั้งแต่ 1 คะแนน (ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง) ถึง 5

คะแนน (เห็นด้วยอย่างยิ่ง) ผู้วิจัยแปลแบบสอบถามจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย (forward-translation) และให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ (back-translation) แล้วนำแบบสอบถามฉบับภาษาอังกฤษทั้ง 2 ฉบับมาเปรียบเทียบและปรับแก้ให้มีความหมายตรงกัน จากนั้นจึงนำแบบทดสอบฉบับภาษาไทยไปใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามออนไลน์ (Google form) โดยส่ง QR code แบบสอบถามให้นักศึกษาเภสัชศาสตร์ชั้นปีที่ 1-6 ทุกคนผ่านประธานชั้นปีในระหว่างเดือนสิงหาคม – เดือนตุลาคม 2563 ผู้วิจัยติดตามการตอบแบบสอบถามรวมทั้งประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทุก ๆ 2 สัปดาห์ จนครบกำหนด 3 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อแสดงข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง และใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) เพื่อจัดกลุ่มตัวแปรอิสระ ลดจำนวนตัวแปรอิสระ และลดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ การทดสอบตัวแปรต้นที่มีอิทธิพลกับตัวแปรตามใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป

การศึกษานี้มีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมาจำนวน 312 คน จากจำนวนทั้งสิ้น 1,020 คน คิดเป็นร้อยละ 30.59 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแสดงดังตารางที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 224 คน (ร้อยละ 71.79) นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ตอบแบบสอบถามมากที่สุด จำนวน 68 คน (คิดเป็นร้อยละ 21.79 ของแบบสอบถามที่ตอบกลับ) ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่ไม่ได้รับทุนการศึกษา จำนวน 279 คน (ร้อยละ 89.42) และเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตปกติ จำนวน 209 คน (ร้อยละ 66.99) นักศึกษามีรายได้ต่อเดือน เท่ากับ 5,000–10,000 บาท จำนวน 197 คน (ร้อยละ 63.14)

ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามในส่วนของปัจจัยทางสังคมแสดงดังตารางที่ 2 ในปัจจัยการสนับสนุนจากครอบครัว นักศึกษาเห็นด้วยกับข้อความที่ว่า พ่อ แม่ ผู้ปกครองได้สนับสนุนค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการเรียนอย่างเพียงพอ โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.63 ± 0.67

ตารางที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=312)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	224	71.79
ชาย	88	28.21
ชั้นปีที่กำลังศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	68	21.79
ชั้นปีที่ 2	62	19.87
ชั้นปีที่ 3	40	12.82
ชั้นปีที่ 4	59	18.91
ชั้นปีที่ 5	53	16.99
ชั้นปีที่ 6	30	9.62
โครงการที่เข้าศึกษา		
โครงการพิเศษ	172	55.13
โครงการปกติ	140	44.87
การได้รับสนับสนุนทุนการศึกษา		
ไม่ได้รับทุน	279	89.42
ได้รับทุน	33	10.58
สุขภาพจิต		
ปกติ (0-2 คะแนน)	209	66.99
ผิดปกติ (3-12 คะแนน)	103	33.01
รายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า 5,000 บาท	47	15.06
5000 - 10,000 บาท	197	63.14
มากกว่า 10,000 บาท	68	21.80

คะแนน (จากคะแนนเต็ม 5) และเห็นด้วยน้อยที่สุดกับข้อความในคำถามที่ว่า ได้รับแนวทางการแก้ปัญหาในการเรียนจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 ± 0.88 คะแนน (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)

ในประเด็นการสนับสนุนจากอาจารย์ที่ปรึกษาพบว่า นักศึกษาเห็นด้วยมากที่สุดกับข้อความที่ว่า อาจารย์ที่ปรึกษาคอยชี้แนะให้คำแนะนำ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ± 0.90 คะแนน (คะแนนเต็ม 5) และเห็นด้วยน้อยที่สุดกับข้อความที่ว่า ได้รับการชื่นชมเมื่อได้ผลการเรียนที่ดีจากอาจารย์ที่ปรึกษา โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ± 0.94 (คะแนนเต็ม 5) ปัจจัยต่อมาคือการสนับสนุนจากเพื่อนพบว่า นักศึกษาเห็นด้วยมากที่สุดกับข้อความที่ว่า มีเพื่อนเต็มใจช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ แบ่งปันความรู้ในวิชาเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ± 0.66 คะแนน (คะแนน

ตารางที่ 2. ปัจจัยทางสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม (คะแนนเต็ม 5 คะแนน) (n=312)

ปัจจัยทางสังคม (Cronbach Alpha)	ค่าเฉลี่ย (SD)
การสนับสนุนจากครอบครัว (0.81)	
สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเรียนเพียงพอ	4.63 (0.67)
ให้กำลังใจเสมอ	4.43 (0.73)
ชื่นชมเมื่อได้ผลการเรียนดี	4.27 (0.83)
แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ในการเรียน	4.17 (0.84)
แนะทางแก้ปัญหาในการเรียนให้เสมอ	3.95 (0.88)
การสนับสนุนจากอาจารย์ที่ปรึกษา (0.92)	
ให้คำชี้แนะให้เสมอเมื่อต้องการ	3.93 (0.90)
เอาใจใส่ และสนใจเสมอ	3.90 (0.89)
ให้กำลังใจเสมอ	3.86 (0.95)
ชื่นชมเมื่อได้ผลการเรียนดี	3.58 (0.94)
การสนับสนุนจากเพื่อน (0.89)	
เต็มใจช่วยเหลือ แนะนำ แบ่งปันความรู้	4.45 (0.66)
ให้กำลังใจเสมอ	4.35 (0.66)
ได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน	4.29 (0.71)
สามารถเล่าและปรึกษาปัญหาได้	4.26 (0.77)
เป็นแรงผลักดันให้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ	4.20 (0.79)

เต็ม 5 คะแนน) และเห็นด้วยน้อยที่สุดกับข้อความที่ว่า เพื่อนเป็นแรงผลักดันทำให้เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.20 ± 0.79 คะแนน (คะแนนเต็ม 5)

สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวกับคณะวิชาพบว่า นักศึกษาเห็นด้วยกับข้อความที่ว่า อาจารย์ผู้สอนมีความเชี่ยวชาญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ มากที่สุดมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.10 ± 0.70 คะแนน (คะแนนเต็ม 5) และเห็นด้วยน้อยที่สุดกับข้อความที่ว่า คณะมีพื้นที่ในการอ่านหนังสือหรือการจัดกิจกรรมอื่น ๆ อย่างเพียงพอ โดยมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.21 ± 1.11 คะแนน (คะแนนเต็ม 5) แสดงดังในตารางที่ 3

ส่วนความผูกพันต่อการเรียนของนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย 57.11 ± 5.66 คะแนน (คะแนนเต็ม 75)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

การวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปรอิสระจำนวน 26 ตัวแปรจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 ปัจจัยทางสังคมและปัจจัยเกี่ยวข้องกับคณะวิชาพบว่า มีค่า Kaiser-Meyer-Olkin เท่ากับ 0.88 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.5 และเข้าใกล้ 1 เมื่อ

ตารางที่ 3. ปัจจัยเกี่ยวกับคณะวิชาของผู้ตอบแบบสอบถาม (คะแนนเต็ม 5 คะแนน) (n=312)

ปัจจัยเกี่ยวกับคณะวิชา ^a	ค่าเฉลี่ย (SD)
สนับสนุนทุนการศึกษาเพียงพอ	3.53 (0.90)
มีโต๊ะและเก้าอี้ เครื่องปรับอากาศ ความสว่างเพียงพอ	3.76 (0.93)
โสตทัศนอุปกรณ์เพียงพอ	3.79 (0.90)
พื้นที่ในการอ่านหนังสือ หรือการจัดกิจกรรมอย่างเพียงพอ	3.21 (1.11)
อาจารย์ผู้สอนมีความเชี่ยวชาญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ	4.10 (0.70)
สนับสนุนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมรณรงค์	4.03 (0.77)
หลังจากจบหลักสูตรนี้สามารถหางานได้ง่าย	3.99 (0.77)
คณะมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในสังคม	3.93 (0.80)
สนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพียงพอ	3.93 (0.77)
มีหนังสือใหม่ ๆ ให้ค้นคว้าอย่างเพียงพอ	3.87 (0.78)
โสตทัศนอุปกรณ์เพียงพอ	3.79 (0.90)
มีโต๊ะและเก้าอี้ เครื่องปรับอากาศ ความสว่างเพียงพอ	3.76 (0.93)
หลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม	3.76 (0.85)
มีคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตเพียงพอ	3.72 (0.95)
สนับสนุนทุนการศึกษาเพียงพอ	3.53 (0.90)
พื้นที่ในการอ่านหนังสือ หรือการจัดกิจกรรมอย่างเพียงพอ	3.21 (1.11)

^aค่า Cronbach Alpha เท่ากับ 0.850

ทดสอบ Bartlett's Test of Sphericity มีค่า Chi-Square เท่ากับ 4,641.69 ($P < 0.001$) ดังนั้น ข้อมูลตัวแปรอิสระต่าง ๆ สามารถใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบได้ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจโดยหมุนแกนปัจจัยต่าง ๆ ด้วยวิธี Varimax และกำหนดจำนวนองค์ประกอบจากเกณฑ์ค่า eigen value มากกว่า 1 และการตรวจสอบแผนภาพ scree plot พบว่า ได้ผลสอดคล้องกัน คือ สามารถจัดองค์ประกอบของตัวแปรอิสระต่าง ๆ ได้เป็น 5 องค์ประกอบ คือ 1) การสนับสนุนจากเพื่อน (eigenvalue=7.70) 2) หลักสูตร อาจารย์ และชื่อเสียงของคณะ (eigenvalue=3.68) 3) สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน (eigenvalue=2.41) 4) การสนับสนุนจากอาจารย์ที่ปรึกษา (eigenvalue=2.06) และ 5) การสนับสนุนจากครอบครัว (eigenvalue=1.19) ซึ่งทั้ง 5 องค์ประกอบนี้มีค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมขององค์ประกอบ เท่ากับ 65.57 ตารางที่ 4 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบของคำถามข้อต่าง ๆ ในแต่ละปัจจัย โดยแสดงเฉพาะคำถามที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า 0.3

การวิเคราะห์การถดถอยแบบตัวแปรเดียว

เมื่อนำข้อมูลองค์ประกอบทั้ง 5 และปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา โครงการที่เข้าศึกษา การได้รับสนับสนุนทุนการศึกษา สุขภาพจิต และรายได้ มาเป็นตัวแปรอิสระเพื่อทำนายความผูกพันต่อการเรียนโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นแบบตัวแปรเดียว ได้ผลดังแสดงอยู่ในตารางที่ 5 พบว่า 8 ตัวแปรที่มีความมีความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียน คือ ชั้นปีที่ 5 ($P=0.047$) การได้รับทุนการศึกษา ($P=0.019$) สุขภาพจิต ($P=0.001$) การสนับสนุนจากเพื่อน ($P=0.010$) หลักสูตร อาจารย์ และชื่อเสียงของคณะ ($P < 0.001$) สิ่งอำนวยความสะดวกของคณะวิชา ($P < 0.001$) การสนับสนุนจากอาจารย์ที่ปรึกษา ($P=0.007$) และการสนับสนุนจากครอบครัว ($P < 0.001$)

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

เมื่อวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณด้วยวิธี enter โดยตัวทำนายความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียน คือ 8 ตัวแปรอิสระที่พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติจากการวิเคราะห์ถดถอย

แบบตัวแปรเดียว พบว่า มีค่า F เท่ากับ 25.74 ($P<0.001$)
ปัจจัยที่มีผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความผูกพันต่อการ
เรียนของผู้เรียนแสดงอยู่ในตารางที่ 6 ได้แก่ การได้รับ

ทุนการศึกษา ($P=0.014$) การสนับสนุนจัดกิจกรรม
($P<0.001$) สิ่งอำนวยความสะดวกของคณะวิชา ($P<0.001$)
การสนับสนุนจากครอบครัว ($P<0.001$) การสนับสนุนจาก

ตารางที่ 4. ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของคำถามข้อต่าง ๆ ในแต่ละปัจจัย: ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (n=312)

องค์ประกอบ	1	2	3	4	5
ได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนของฉัน	0.749				
สามารถเล่า และปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับเพื่อนได้	0.824				
เพื่อนคอยเป็นกำลังใจให้เสมอ	0.870				
เพื่อนเต็มใจช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ แบ่งปันความรู้ในวิชาเรียน	0.845				
เพื่อนเป็นแรงผลักดันทำให้ฉันเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ	0.785				
หลักสูตรนี้สามารถหางานทำได้ง่าย		0.676			
หลักสูตรมีการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม		0.693	0.393		
อาจารย์ผู้สอนมีความเชี่ยวชาญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ		0.614	0.331		
คณะจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ทั้งทักษะวิชาการ ทักษะทางวิชาชีพ		0.720	0.300		
คณะมีการสนับสนุนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมรับน้อง กิจกรรมค่ายอาสา กิจกรรมการประกวดร้องเพลง เป็นต้น		0.721			
คณะมีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักในสังคม		0.687			
คณะวิชามีทุนการศึกษาเพียงพอให้กับนักศึกษา			0.614		
ในห้องเรียนมีโต๊ะและเก้าอี้ เครื่องปรับอากาศ ความสว่างเพียงพอ		0.302	0.791		
ในห้องเรียนมีสื่อทัศนอุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องเสียง เครื่อง ฉาย LCD เพียงพอ			0.797		
มีพื้นที่ในการอ่านหนังสือ หรือการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในคณะอย่างเพียงพอ		0.341	0.617		
ในห้องสมุดของคณะมีหนังสือใหม่ๆ ให้ฉันค้นคว้าอย่างเพียงพอ		0.395	0.613		
คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตที่มีในคณะ ช่วย给我ค้นคว้าข้อมูล เพิ่มเติมอย่างเพียงพอ		0.307	0.720		
อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำชี้แนะให้เสมอ				0.858	
เมื่อผลการเรียนดี อาจารย์ที่ปรึกษามักชื่นชม				0.788	
อาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้กำลังใจเสมอ				0.893	
อาจารย์ที่ปรึกษาเอาใจใส่ และสนใจเสมอ				0.889	
พ่อแม่ หรือผู้ปกครองแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ในการเรียนเสมอ					0.823
พ่อแม่ หรือผู้ปกครองคอยให้กำลังใจเสมอ					0.835
พ่อแม่ หรือผู้ปกครองชื่นชมเมื่อฉันได้ผลการเรียนที่ดี					0.780
พ่อแม่ หรือผู้ปกครองคอยแนะแนวทางการแก้ปัญหาในการเรียนให้เสมอ					0.818
พ่อแม่ หรือผู้ปกครองสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องให้ในการเรียน อย่างเพียงพอ	0.311				0.462

ตารางที่ 5. ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นตัวแปรเดียวเพื่อทำนายความผูกพันต่อการเรียน (n=312)

ปัจจัย	สัมประสิทธิ์ถดถอย แบบไม่ปรับมาตรฐาน	P
เพศ	-0.79	0.341
ชั้นปีที่ 2	-1.13	0.317
ชั้นปีที่ 3	-1.32	0.079
ชั้นปีที่ 4	0.36	0.789
ชั้นปีที่ 5	2.43	0.047*
ชั้นปีที่ 6	1.26	0.391
โครงการที่เข้าศึกษา	0.35	0.642
การได้รับทุนการศึกษา	2.83	0.019*
สุขภาพจิต	-2.51	0.001*
รายได้ (1,000 บาท)	0.022	0.778
การสนับสนุนจากเพื่อน	0.95	0.010*
การสนับสนุนจัดกิจกรรม	2.32	<0.001*
สิ่งอำนวยความสะดวกในคณะ	2.16	<0.001*
การสนับสนุน: อาจารย์ที่ปรึกษา	1.00	0.007*
การสนับสนุนจากครอบครัว	1.37	<0.001*

*P<0.05

อาจารย์ที่ปรึกษา (P<0.001) การสนับสนุนจากเพื่อน (P=0.001) ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ การได้รับทุนการศึกษา นักศึกษาที่ได้รับทุนการศึกษาจะมีค่าความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียนมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้รับทุน 2.495 คะแนน ปัจจัยทั้งหมดสามารถอธิบายความ

แปรปรวนของความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียนได้ร้อยละ 32.3 การทดสอบความเป็นอิสระกันของความคลาดเคลื่อนโดยใช้ค่าสถิติ Durbin-Watson พบว่ามีค่าเท่ากับ 1.86 ซึ่งเข้าใกล้ 2 หมายความว่า ค่าความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกัน และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์กันเองของตัวแปรอิสระโดยพิจารณาค่า variance inflation factor (VIF) พบว่า ค่า VIF สูงสุด เท่ากับ 1.042 ซึ่งน้อยกว่า 10 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์สูงต่อกัน จึงเข้าเงื่อนไขของวิธีวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

การอภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้พบว่า ปัจจัยที่สามารถทำนายความผูกพันต่อการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีทั้งปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคณะวิชา ปัจจัยแรก ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การได้รับทุนการศึกษา ซึ่งเป็นการสนับสนุนอย่างหนึ่งจากคณะวิชา โดยเป็นการมอบโอกาสแก่นักศึกษาที่มีปัญหาทางการเงินได้มีโอกาสได้เข้าเรียน หรือหากนักศึกษาที่มีปัญหาทางการเงินได้รับทุนการศึกษา จะทำให้นักศึกษาไม่จำเป็นต้องกังวลด้านการเงิน มีเวลาทุ่มเทกับการเรียนเพิ่มขึ้น ลดเวลาที่ต้องนำไปหารายได้พิเศษ จึงทำให้เกิดความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Truta และคณะ(3) ซึ่งค้นพบว่า สถานภาพทางการเงินของผู้เรียนหรือการได้รับทุนการศึกษามีผลต่อความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียน

ตารางที่ 6. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อทำนายความผูกพันต่อการเรียน¹ (n=312)

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์ถดถอยแบบ ไม่ปรับมาตรฐาน	ความคลาด เคลื่อนมาตรฐาน	สัมประสิทธิ์ถดถอย แบบปรับมาตรฐาน	P	VIF ²
ค่าคงที่	56.842	0.323		0.000	
การได้รับทุนการศึกษา	2.495	1.013	0.117	0.014	1.042
หลักสูตร อาจารย์และชื่อเสียงของคณะ	2.296	0.306	0.351	<0.001	1.001
สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน	2.054	0.309	0.314	<0.001	1.020
การสนับสนุนจากครอบครัว	1.415	0.306	0.216	<0.001	1.003
การสนับสนุนจากอาจารย์ที่ปรึกษา	1.102	0.308	0.168	<0.001	1.017
การสนับสนุนจากเพื่อน	0.981	0.306	0.150	0.001	1.001

1: $R^2_{adj} = 0.323$, $F = 25.74$ ($P < 0.001$), Durbin-Watson = 1.86

2: variance inflation factor

ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียน ได้แก่ การสนับสนุนจากอาจารย์ที่ปรึกษา เนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษามีหน้าที่ คอยให้คำแนะนำ ช่วยแก้ไขปัญหาทั้งทางด้านการใช้ชีวิต หรือการเรียนแก่นักศึกษา ช่วยวางแผนการเรียน เพื่อให้ นักศึกษาสำเร็จ การศึกษาตามเวลาที่กำหนด ตลอดจนเป็นที่พึ่งให้แก่ นักศึกษา ซึ่งลักษณะนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Pasupanich และคณะ (12) ที่พบว่า ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษามีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยทางสังคมอีกปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียน คือ การสนับสนุนจากครอบครัว ครอบครัวถือเป็นสถาบันแรกในการสอนสิ่งต่าง ๆ โดยพ่อแม่ถือว่าเป็นครูคนแรกที่สอนสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นพื้นฐานในการใช้ชีวิตให้กับนักศึกษา ครอบครัวเป็นแรงสนับสนุนทั้งด้านจิตใจ ด้านการเงิน และคอยแก้ไขปัญหาให้นักศึกษาในทุกด้าน ไม่ว่าจะ เป็นการเรียน การใช้ชีวิตต่าง ๆ รวมทั้งวางแผน การศึกษาให้กับนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pasupanich และคณะ (12) Appleton และคณะ (21) Jayarathn (22) Fernandez-Zabala และคณะ (23) Fraide และคณะ (24)

ปัจจัยทางสังคมสุดท้ายที่มีผลต่อความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียน คือ การสนับสนุนจากเพื่อน กลุ่มเพื่อนมักมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนักศึกษา คอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือคำแนะนำ แก้ปัญหาในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งยังช่วยในการปรับตัวกับการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย กลุ่มเพื่อนยังมีอิทธิพลต่อความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ อีกทั้งยังมีผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา การที่ นักศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มเพื่อน จึงทำให้เกิดความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียน ซึ่งลักษณะนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Appleton และคณะ (21) Jayarathn (22), Fernandez-Zabala และคณะ (23) Fraide และคณะ (24) ซึ่ง อาจไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pasupanich และคณะ (12) ที่พบว่า การสนับสนุนจากเพื่อนไม่มีผลต่อความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียน

สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคณะวิชาที่มีผลต่อความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียน คือ สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ความสว่าง โสตทัศน อุปกรณ์ ซึ่งสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในห้องเรียน และการจัด แหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม อาทิ มีหนังสือที่ทันสมัย

สำหรับค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม มีคอมพิวเตอร์ และ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่ช่วยในการค้นคว้าข้อมูล รวมทั้งมี พื้นที่ในการอ่านหนังสือ และจัดกิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับการศึกษาของ Pasupanich และคณะ (12) ที่พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกจากมหาวิทยาลัย อาทิ สิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนเพียงพอ และสิ่งอำนวยความสะดวกนอกห้องเรียน เช่น การให้บริการห้องสมุด แหล่งค้นคว้าอื่น ๆ พื้นที่ให้อ่านหนังสือ และมีทุนการศึกษาสนับสนุน มีผลต่อความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียน

สำหรับการมีหลักสูตรที่ดีก็เป็นอีกปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อการเรียน ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรเป็น เป็นโครงสร้างและกลยุทธ์ในการสอน ซึ่งเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ ผู้เรียนใช้ตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากเป็นหัวใจในการพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับความรู้ในระดับสูงขึ้น และสามารถประกอบอาชีพที่มีความมั่นคงได้ในอนาคต นอกจากนี้ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ นักศึกษา ลาออกกลางคัน เนื่องจากเนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน วิธีการวัดและประเมินผลไม่ สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน เนื้อหาสาระไม่สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน หลักสูตรมีน้อยและไม่น่าสนใจ และยังมีผลต่อความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียน (17) ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pasupanich และคณะ (12) และ Appleton และคณะ (21)

สำหรับการมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมเสริมต่าง ๆ ที่ดี เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อการเรียน กิจกรรมต่าง ๆ เป็นการเสริมทักษะเพิ่มเติมให้กับ นักศึกษา และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง เช่น กิจกรรมออกค่ายอาสาเป็นกิจกรรมที่นักศึกษาได้ทำ กิจกรรมกับชุมชน ช่วยพัฒนาโรงเรียนที่ด้อยโอกาส ได้มี โอกาสลงเยี่ยมชาวบ้านในชุมชนนั้น การได้สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อน รุ่นพี่ รุ่นน้องจะทำให้เกิด ความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียน (21-24) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Pasupanich และคณะ (12) และงาน การศึกษาของ Appleton และคณะ (21)

ปัจจัยสุดท้ายที่มีผลต่อความผูกพันต่อการเรียนของการเรียนของผู้เรียน คือ ความมีชื่อเสียงของคณะวิชา เนื่องจากภาพลักษณ์ที่ดีของคณะวิชาเป็นพื้นฐานในการสร้างความเชื่อมั่น ความศรัทธา รวมทั้งค่านิยมต่อองค์กรนั้น ๆ รวมทั้งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นเรื่องคุณภาพการศึกษา ด้วย (12)

การศึกษาความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียนนั้น ยังไม่ได้มีการศึกษาอย่างแพร่หลายในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาความผูกพันต่อคณะวิชาหรือมหาวิทยาลัย ซึ่งประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ คณะวิชาสามารถนำผลการศึกษาไปสร้างความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียนได้ โดยเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างเพียงพอ อาทิ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้มีความสะดวกสบาย มีแหล่งค้นคว้าข้อมูลอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ คณะวิชาควรปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานอย่างสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตามปัจจัยที่พบสามารถอธิบายความแปรปรวนของความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียนได้ร้อยละ 32.3 เนื่องจากอาจจะมีปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง แต่ไม่ได้อยู่ในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งอาจต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมได้ในอนาคต

สรุป

ในภาพรวม นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ของมหาวิทยาลัยศิลปากรมีค่าความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียน เท่ากับ 57.11 ± 5.66 คะแนน (คะแนนเต็ม 75 คะแนน) และปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อการเรียนของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 6 ปัจจัย คือ 1) การได้รับทุนการศึกษา 2) หลักสูตร อาจารย์และชื่อเสียงของคณะ 3) สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน 4) การสนับสนุนจากครอบครัว 5) การสนับสนุนจากอาจารย์ที่ปรึกษา และ 6) การสนับสนุนจากเพื่อน

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากกองทุนสนับสนุนการวิจัย นวัตกรรมและการสร้างสรรค์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และได้รับความอนุเคราะห์สำหรับคำแนะนำทางสถิติจาก อาจารย์ ดร.วิภาวรรณ เล้าอรุณ ภาควิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เอกสารอ้างอิง

1. Abela C, Fraumeni BR. Student engagement: Evidence -based strategies to boost academic and social-emotional results. Colorado: McREL International; 2019.
2. Trowler V. Student engagement literature review. Heslington: Higher Education Academy; 2010.
3. Truta C, Parv L, Topala I. Academic engagement and intention to drop out: Levers for sustainability in higher education. Sustain 2018; 10: 4637. doi.org/10.3390/su10124637
4. Finn JD, Rock DA. Academic success among students at risk for school failure. J Appl Psychol 1997; 82: 221-34.
5. Lin LC, Hung IC, Kinshuk, Chen NS. The impact of student engagement on learning outcomes in a cyber-flipped course. Educ Technol Res Dev. 2019; 67: 1573-91.
6. Jensen E. Engaging students with poverty in mind: practical strategies for raising achievement. Alexandria: Association for Supervision & Curriculum Development; 2013.
7. Wang C, Szabo JS, Dykman RA. Effects of a carbohydrate supplement upon resting brain activity. Integr Physiol Behav Sci. 2004; 39: 126-38.
8. Christenson S, Reschly AL, Wylie C. Handbook of research on student engagement. New York: Springer; 2012.
9. Cocorada E. Achievement emotions and performance among university students. Bulletin of the Transilvania University of Brasov, Series VII: Social Sciences and Law. 2016; 9: 119-28.
10. Karim MI, Hamid HS. Factor structure of the student engagement instrument among Malaysian undergraduates. Jurnal Psikologi Malaysia 2016; 30: 1-12.
11. Sagayadevan V, Jeyaraj S. The role of emotional engagement in lecturer-student interaction and the impact on academic outcomes of student achievement and learning. J Scholar Teach Learn 2012; 12: 1-30.
12. Pusapanich P, Wongpinpech V, Smithikrai C, Kreausukon P. Factors predicting student engagement of Chiang Mai University students. Chiang Mai:

Department of Psychology, Faculty of Humanities, Chiang Mai University; 2017.

13. Silpakorn University. Student list [online]. 2019 [cited Dec 22, 2019]. Available from: reg4.su.ac.th/register/studentByProgram.asp.
14. Wongkongkaew P, Krongkaew A, Tachayaphong A. Cause of student drop out bachelor of accountancy program as usual attitude of regular students, Department of Accounting, Rajabhat Kamphaengphet University. The 4th Kamphaengphet Rajabhat University National Conference; 2017 Dec 22; Kamphaengphet: Kamphaengphet Rajabhat University; 2017. p.731-42
15. Taros S. Discriminant factors of undergraduate students dropping out in Mahasarakham University [master thesis]. Mahasarakham: Mahasarakham University; 2019
16. Wareebor J. Dropout and persistence phenomena of undergraduate students of Burapha University by exploration, explanation and prediction [dissertation]. Chonburi: Burapha University; 2019
17. Chantawong K. Factors causing the college drop outs of Valaya Alongkorn Rajabhat University under the royal patronage, Sakaeo campus. Valaya Alongkorn Review. 2015; 5: 127-41.
18. Yamane T. Statistics: an introductory analysis. 3th ed. New York: Harper and Row Publications; 1973.
19. Department of Mental Health. Thai GHQ 12–28–30 –60 [online]. 2016 [cited Dec 22, 2019]. Available from: dmh.go.th/test/download/view.asp?id=16#.
20. Maroco J, Maroco AL, Campos JADB, Fredricks JA. University student's engagement: development of the University Student Engagement Inventory (USEI). *Psicol-Reflex Crit*. 2016; 29: 1-12.
21. Appleton JJ, Christenson SL, Kim D, Reschly AL. Measuring cognitive and psychological engagement: Validation of the Student Engagement Instrument. *J School Psychol*. 2006; 44: 427-45.
22. Jayarathna LCH. Perceived social support and academic engagement. *Kelaniya Journal of Management*. 2014; 3: 85-92.
23. Fernandez-Zabala A, Goni E, Camino L, Zulaika LK. Family and school context in school engagement. *Eur J Psychol Educ*. 2016; 9: 47-55.
24. Fraide A, Ganotice JR, Ronnel BK. Social influences on students' academic engagement and science achievement. *Psychol Stud* 2014; 59: 30-5.